

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce: diplomová
Posudek: vedoucího
Práci hodnotil: Kryštof Boháček, Ph.D.
Práci předložil(a): **Bc. Nad'á Barochová**

Název práce: Řecká archaická antropologie - Autonomie člověka v homérském světě, vliv bohů a prostředí

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn):

Nad'á Barochová ve své práci předložila analýzu konkrétních lidských situací v Homérových eposech na pozadí homérského světa s jeho mythologickými i náboženskými souvislostmi, s cílem zkoumat možnou autonomii člověka v homérském světě a srovnat tento koncept s novověkou představou autonomního subjektu.

Cíl se autorce podařilo bezesporu naplnit.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Práce se stává ze dvou hlavních částí. **První část je čistě homérovská** a v první kapitole uvádí čtenáře do problematiky tzv. *Homerische Frage* (s. 9-15). Na přehled homérského bádání navazuje základní charakteristika homérského světa (s. 16-20, zejména na základě Homérova kosmologického modelu v podobě Achilleova štítu (jenž autorka vhodně doplňuje dalšími pasážemi z Homéra (popis dvojí svatby v pylském paláci, scény s hradbami, souvislost mezi orbou a protogeometrií etc., s.21-23).

Následuje první klíčová část, popis homérského konceptu člověka, ovšem odvozeného od paradigmatických božských postav. Nejprve tedy autorka předkládá základní nástin řecké mythologie včetně konceptu božstva, a poté přechází k charakteristice sedmi božských archetypů (s. 27-39). Zcela v intencích homérského pojetí jsou teprve pak na řadě lidé, tedy výklad pojetí člověka s postupným přesunem důrazu k postavě hrdiny (s. 39-48).

Přichází **první vrchol práce**, autorčina původní analytická práce s textem vybraných pasáží. Autorka zvolila situace lidského jednání, ovlivněného hněvem jako základním atributem hrdiny (s. 49-60). Na podrobný situační rozbor **navazuje další vrcholná část**, lexikální analýza. Diplomantka zde šla do originálního textu a seskupila textovou evidenci pro homérské označení hněvu do skupin dle etymologického kritéria s následnou redukcí na 2 relevantní kořeny (s jedním doplňujícím, s. 60-63) a následně provedla sémanticko-fenomenologickou analýzu obou skupin (s. 64-69) jakožto zástupných homérských modelových způsobů komplexního uchopení emocí. Partnerem jí zde byla Muellnerova speciální studie fenoménu $\mu\eta\upsilon\varsigma$ a dále obecnější bádání Walshovo.

Druhá hlavní část celé práce je pak věnována typicky evropské otázce lidské autonomie: je v takto pojetém konceptu homérského lidství místo pro autonomii jedince, ptá se Nad'a Barochová (s. 70-71)? Odpověď se autorka snaží podat nejprve v diskusi se dvěma „patriarchy“ těchto studií, Doddsem a Snellem, jejichž klasický výklad kriticky relativizuje alternativním pojetím Gaskina, Gilla a Russoa (s.71- 74).

Druhá půle druhé části je pak věnována pohledu na klasickou problematiku autonomie subjektu, jak je postupně rozpracována v novověkém myšlení (Descartes – Locke – Hume, osvícenci a Kant, Fichte - Hegel) až po svůj vrchol v německém idealismu (s. 75-83). Vrcholem druhé části pak je srovnání dříve dosaženého konceptu homérského člověka s novověkým subjektem u Locka (s. 83-85) a Fichta (s. 85-87).

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazykový projev je vyzrálý, terminologie odpovídá běžnému oborovému usu, stejně jako způsob citace a odkazů. Struktura práce je zcela transparentní, členění přehledné, argumentace postupuje v logických krocích a je dostatečně zdůvodněná. Bibliografie je bohatá, správně členěná. Práce je samozřejmě podstatně silnější v (mnohem rozsáhlejší) homérské části, tedy i sekundární literatura k novověké autonomii slouží spíše k porovnání s homérskou, než aby měla samostatně dostatečnou relevanci.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Jedná se o nadmíru vyspělou práci, v níž autorka prokazuje jak značnou erudici v celém rozsahu potřebného backgroundu klasických studií, tak v autorském detailu originální práce s pramenným textem, včetně výběrové práce s řeckým originálem. Diplomantka projevila rovněž velkou míru badatelské autonomie v tom, že celé směřování analýzy konkrétních situací a zejména modelový příklad hněvu zvolila zcela samostatně. Na druhou stranu projevila ohromnou schopnost absorbovat sekundární literaturu a v krátkém čase předložit přijatelnou kompilaci novověkých studií autonomie a sebevědomí, kterou navíc doplnila opět vlastní prací s pramenem zejména v případě Locka.

Pokládám za vhodné připomenout, že pisatelka studovala kombinovaně a při studiu vyučovala na plný středoškolský úvazek cizí jazyk. Vývoj, který prodělala od prvního konsultovaného textu, je téměř neuvěřitelný.

Celkově hodnotím její výkon jako excelentní a dovoluji si proto komisi navrhnout ke zvážení možnost ocenit Nad'u Barochovou za předložení mimořádně dobře zpracované diplomové práce.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Pro svou analýzu charakteristických lidských situací jste zvolila hněvivé jednání. Jakou alternativu ke hněvu byste u Homéra zvolila, aby byla dostatečně reprezentativní a umožňovala podobně přesvědčivý lexikální i situační výzkum?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

VÝBORNĚ

Datum: 18. 5. 2022

Podpis: Kryštof Boháček, Ph.D.

